

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Medisch- wetenschappelijk onderzoek

Wat is medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen?

Medisch-wetenschappelijk onderzoek heeft als doel het vooruit helpen van de medische wetenschap.

Het kan bedoeld zijn om:

- betere behandelingen van ziekten te vinden;
- meer over een ziekte of de werking van het lichaam te weten te komen;
- betere manieren te vinden om ziekte op te sporen of vast te stellen.

Medisch-wetenschappelijk onderzoek is iets anders dan diagnostisch onderzoek. Diagnostisch onderzoek wordt uitgevoerd om de oorzaak van uw klachten te vinden.

De mensen die aan medisch-wetenschappelijk onderzoek meedoen, noemt men vaak proefpersonen. Zowel patiënten als mensen die gezond zijn, kunnen proefpersoon zijn. Meedoen is altijd vrijwillig.

Wat levert medisch-wetenschappelijk onderzoek u op?

De reden om mee te doen aan medisch-wetenschappelijk onderzoek kan voor iedereen anders zijn. Het kan zijn dat u graag meehelpt aan de vooruitgang van de wetenschap. Soms kan het gaan om een nieuwe behandeling, waar u voordeel van hoopt te hebben. Of u hoopt dat anderen er voordeel van hebben. Bijvoorbeeld doordat het onderzoek bijdraagt aan kennis over het ziekteproces en toekomstige behandelingen. De onderzoeker kan u altijd meer vertellen over de mogelijke voordelen van deelname.

Om rekening mee te houden

Meedoen aan een medisch-wetenschappelijk onderzoek kan u extra inspanning en tijd kosten. Soms is er ook sprake van extra risico's en bijwerkingen. Bijvoorbeeld omdat het gaat om een nieuwe behandeling. Niet alle effecten en bijwerkingen zijn dan al bekend. Hoe groot de extra inspanning of risico's zijn, hangt af van het soort onderzoek, de behandeling en eventuele extra metingen. De onderzoeker zal u hier altijd over informeren.

U beslist

U beslist zelf of u meedoet aan een onderzoek. Ook als uw arts u vraagt mee te doen, mag u altijd nee zeggen. Ook als het onderzoek al is begonnen: u mag altijd zeggen dat u wilt stoppen. U hoeft niet te vertellen waarom. Bent u patiënt?

Dan krijgt u gewoon de behandeling die u anders ook zou krijgen. Soms kunt u niet direct stoppen met het onderzoek, omdat dat slecht kan zijn voor uw gezondheid. Vertel de onderzoeker daarom altijd dat u wilt stoppen.

Wie controleert of het onderzoek mag worden uitgevoerd?

In Nederland zijn er strenge regels voor onderzoek met proefpersonen. Een speciale toetsingscommissie beoordeelt van tevoren elk medisch-wetenschappelijk onderzoek. Een onderzoek mag pas starten als de toetsingscommissie het onderzoek heeft goedgekeurd. De toetsingscommissie beoordeelt onder andere:

- of het onderzoek nuttig is
- of het onderzoek goed is opgezet;
- of alle informatie die u krijgt juist is;
- of de risico's van het onderzoek niet te groot zijn;
- of het onderzoek niet te veel van u vraagt.

De mensen in de toetsingscommissie hebben veel verstand van onderzoek, maar hebben zelf geen belang bij het onderzoek.

Recht op bescherming van uw gegevens

Tijdens het onderzoek verzamelt de onderzoeker gegevens over u. Deze gegevens blijven geheim en krijgen een code. Daarom komt u uw naam nooit tegen in een rapport over het onderzoek. In rapporten over het onderzoek wordt die code gebruikt.

Meer informatie

Als u meedoet aan een onderzoek krijgt u altijd proefpersoneninformatie. Hierin staat onder meer beschreven wat het onderzoek inhoudt en bij welke onafhankelijk deskundige u terecht kunt met vragen. Ook aan de onderzoeker kunt u vragen stellen.

Als u meer algemene informatie wilt over meedoen aan wetenschappelijk onderzoek, gaat u naar de website www.rijksoverheid.nl/mensenonderzoek.